

DANIELA FLORESCU

STATICA

**EDITURA ALMA MATER
BACAU - 2008**

CUPRINS

Capitolul I. INTRODUCERE

1.1. Mecanica – știință a naturii	11
1.2. Repere istorice.....	12
1.3. Concepții despre materie.....	15
1.4. Mișcare, spațiu timp – forme universale de existență a materiei.....	19
1.5. Teoria și practica	24
1.6. Diviziunile mecanicii	24
1.7. Limitele mecanicii.....	25
1.8. Modelele mecanicii clasice	25
1.9. Principiile mecanicii clasice.....	26
1.10. Unități de măsură:	
1.10.1. Mărimi fizice.....	27
1.10.2. Formule dimensionale și unități de măsură	29

Capitolul II. SISTEME DE VECTORI

2.1. Definiție. Clasificarea sistemelor de vectori.....	33
2.2. Operații elementare:	
2.2.1. Sisteme de vectori liberi:	
a. Adunarea vectorilor liberi	34
b. Scăderea vectorilor liberi	36
c. Amplificarea unui vector cu un scalar	36
d. Proiecția unui vector liber	36
e. Descompunerea unui vector liber.....	37
f. Produse de vectori liberi.....	39
g. Operații elementare de echivalență a două sisteme de vectori	42
2.2.2. Sisteme de vectori legați:	

STATICA

a. Momentul unui vector legat în raport cu un punct	43
b. Torsorul unui sistem de vectori lega i.....	45
c. Sisteme de vectori paraleli lega i	48
2.2.3. Sisteme de vectori alunecători:	
a. Momentul unui vector alunecător în raport cu un punct	50
b. Momentul unui vector alunecător în raport cu o dreaptă.....	52
c. Torsorul unui sistem de vectori alunecători	54
d. Operații elementare de echivalență	54
e. Teorema lui Varignon	55
f. Determinarea suportului unui vector alunecător	56
g. Reducerea sistemelor de vectori alunecători	57
h. Invarianții scalari ai sistemului de vectori alunecători.....	59
i. Axa centrală a unui sistem de vectori alunecători	60
j. Sisteme particulare de vectori alunecători	61
k. Sisteme de cupluri.....	64
Aplicații.....	66

Capitolul III. FORȚA

3.1. Forța ca vector.....	71
3.2. Clasificarea forțelor din sistemele mecanice.....	71
3.3. Proprietățile forței	
a. Măsurarea forțelor	74
b. Proiecția unei forțe pe o axă.....	76
c. Momentul unei forțe în raport cu un punct	76
d. Momentul unei forțe în raport cu o axă.....	76
3.4. Sisteme de coordonate:	
3.4.1. Coordonate carteziene ortogonale.....	77
3.4.2. Coordonate oblice	79
3.4.3. Coordonate sferice	79
3.4.4. Coordonate cilindrice	81
3.4.5. Coordonate Frenet.....	82

3.5. Reducerea forțelor concurente:	
3.5.1. Compunerea forțelor concurente pe cale geometrică:	
a. Rezultanta a două forțe concurente	83
b. Rezultanta a trei forțe concurente	83
c. Rezultanta unui număr oarecare de forțe concurente.....	84
3.5.2. Compunerea forțelor concurente pe cale analitică:	
a. Rezultanta a două forțe concurente	85
b. Rezultanta a trei forțe concurente.....	85
c. Rezultanta unui număr oarecare de forțe concurente.....	86
3.5.3. Teorema proiecțiilor și teorema momentelor	87
3.6. Reducerea forțelor oarecare:	
3.6.1. Reducerea unei forțe oarecare într-un punct oarecare	88
3.6.2. Reducerea unui sistem de forțe oarecare într-un punct oarecare	89
3.7. Forțe paralele:	
3.7.1. Forțe paralele în spațiu	90
3.7.2. Cazuri particulare de forțe paralele	92
3.7.3. Descompunerea unei forțe după direcții paralele	93
3.8. Forțe distribuite:	
3.8.1. Forță distribuită perpendicular pe o dreaptă	96
3.8.2. Forțe distribuite perpendicular pe o suprafață plană	96
Aplicații.....	97

Capitolul IV. GEOMETRIA MASELOR

4.1. Greutatea și masa corpurilor	107
4.2. Densitatea.....	109
4.3. Centre de mase (centre de greutate):	
4.3.1. Definiție. Proprietăți.....	110
a. Definiție.....	110
b. Proprietăți.....	111
4.3.2. Determinarea centrelor de masă la corpurile omogene simple:	

STATICA

4.3.2.1. Bare omogene (linii materiale).....	112
4.3.2.2. Plăci omogene (suprafețe materiale).....	113
4.3.2.3. Corpuri omogene (volum).....	115
4.3.3. Determinarea centrelor de masă la corpuri compuse oarecare	117
Aplicații.....	117
4.4. Momente statice mecanice	126
4.5. Momente statice geometrice	130
4.6. Teoremele Guldin – Pappus	130
Aplicații.....	132

Capitolul V. ECHILIBRUL

5.1. Echilibrul punctului material:	
5.1.1. Echilibrul punctului material liber	139
5.1.2. Echilibrul punctului material supus la legături:	
5.1.2.1. Axioma legăturilor	140
5.1.2.2. Echilibrul punctului material supus la legături fără frecare	141
5.1.2.3. Echilibrul punctului material supus la legături cu frecare:	
a. Generalități.....	143
b. Echilibrul punctului material supus la legături cu frecare.....	145
Aplicații.....	148
5.2. Echilibrul solidului rigid:	
5.2.1. Echilibrul solidului rigid liber.....	157
5.2.2. Echilibrul solidului rigid supus la legături:	
5.2.2.1. Punerea problemei.....	158
5.2.2.2. Echilibrul solidului rigid supus la legături fără frecare:	
a. Reazemul simplu.....	159
b. Articulația.....	160
c. Încastrarea	162
d. Legătura prin fire sau bare	163
5.2.2.3. Echilibrul rigidului supus la legături cu frecare:	
a. Frecarea de alunecare.....	169

b. Frecarea de rostogolire	169
c. Frecarea de pivotare	171
d. Frecarea în articulație	172
e. Frecarea firelor	173
5.2.3. Stabilitate.....	174
Aplicații.....	176
5.3. Echilibrul sistemelor de puncte materiale	178
5.4. Echilibrul sistemelor de rigide:	
5.4.1. Generalități	180
5.4.2. Metode de lucru.....	180
Aplicații.....	182

Capitolul VI. PROBLEME SPECIALE DE STATICĂ

6.1. Sisteme articulate plane:	
6.1.1. Generalități.....	185
6.1.2. Metode de lucru.....	187
Aplicații.....	188
6.2. Fire:	
6.2.1. Generalități.....	191
6.2.2. Ecuația generală a firelor	192
6.2.3. Ecuațiile diferențiale ale firelor în diferite sisteme de coordonate:	
a. Sistem cartezian	193
b. Sistem Frenet.....	194
6.2.4. Cazuri particulare:	
a. Fir nesolicitat de sarcini exterioare	195
b. Fir acționat de sarcini normale.....	195
c. Fir sub acțiunea greutateii proprii	196
d. Fir cu tensiuni mari, solicitat de greutatea proprie.....	198
e. Fir înfășurat cu frecare pe o suprafață fixă.....	200
Aplicații.....	201
6.2.5. Rigiditatea firelor:	
a. Scripete fix	202
b. Scripete mobil	203
Aplicații	204
6.3. Mașini simple:	

STATICA

6.3.1. Pârghii	204
a. Cântarul	206
b. Balanța	206
c. Cântarul roman	206
d. Balanța zecimală	207
6.3.2. Troliu	209
6.3.3. Sisteme de scripeți:	
a. Scripetele diferențial	209
b. Palanul	210
c. Mufla	211
6.3.4. Pana	212
6.3.5. Șurubul	213
ANEXE	228
BIBLIOGRAFIE	229